

Titulació	Tipus	Curs
2500000 Estudis Socioculturals de Gènere	OT	3

Professor/a de contacte

Nom: Noelia Igareda Gonzalez

Correu electrònic: noelia.igareda@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Es recomanable haver cursat alguna assignatura amb continguts en temes jurídics

La docència de l'assignatura s'impartirà tenint en compte la perspectiva dels Objectius de Desenvolupament Sostenible

Objectius

a) Objectius generals d'aprenentatge de coneixements:

L'objectiu d'aquesta assignatura és el d'analitzar els processos a través dels quals es construeixen les relacions de gènere en l'àmbit del sistema de justícia penal. Els objectius són variats: es tracta, en primer lloc, d'assenyalar com el coneixement criminològic reproduceix i genera estructures de subalternitat cap a les dones, a través de l'estudi de les escoles tradicionals de pensament criminològic i de les noves teories de criminologia i gènere; en segon lloc, comprendre els mecanismes d'exclusió de gènere que utilitza el sistema penal, que augmenten la selectivitat que li és pròpia i generen una nova exclusió (així en el cas de les presons de dones). En tercer lloc, la perspectiva de gènere aborda com es planteja la resolució de determinats problemes socials que afecten especialment a les dones.

b) Objectius relacionats amb el desenvolupament d'habilitats:

Amb aquesta assignatura es pretén dotar a les i els estudiants d'una nova perspectiva crítica, la perspectiva de gènere, per a l'estudi del sistema penal i de les seves instàncies d'aplicació. Un cop descoberta i apresada l'epistemologia de gènere, aquesta serveix com un nou prisma des d'on mirar els objectes d'estudi, les Teories i pràctiques desenvolupades.

c) Objectius centrats en l'aprenentatge de valors:

Aquesta assignatura contribuirà a l'aprenentatge de valors no sexistes i de respecte a la diversitat de gènere. Tot això aprofundirà en el desenvolupament de la cultura dels drets humans.

Competències

- Expressar-se correctament i de manera no sexista ni homofòbica tant oralment com per escrit.
- Identificar els conceptes jurídics bàsics, la legislació i la jurisprudència relacionats amb els drets dels col·lectius afectats per desigualtats de gènere.
- Proposar accions correctives de les violències que desencadenen els tipus i graus de discriminació per raó de sexe, gènere i orientació sexual.

- Proposar polítiques de gènere i plans d'igualtat i equitat en institucions, empreses i organitzacions públiques, privades i no governamentals, i analitzar-ne els resultats.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Treballar cooperativament i dinamitzar equips multidisciplinaris i diversos, assumint i respectant el rol i la diversitat de les persones que els integren.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar a la pràctica jurídica els debats específics sobre gènere i dret, bioètica, dret i tecnologia, i sociologia del dret.
2. Aplicar els conceptes jurídics bàsics a la prevenció de delictes de violència masclista.
3. Construir models d'intervenció psicosocial i comunitària contra les violències masclistes.
4. Descriure intervencions criminològiques centrades en els criteris de gènere, pau, integració i prevenció social.
5. Fer un ús inclusiu del llenguatge.
6. Posar en pràctica habilitats per treballar en equip: compromís amb l'equip, hàbit de col·laboració, capacitat per promoure la resolució de problemes.
7. Proposar intervencions criminològiques basades en l'anàlisi i estudi de la desigualtat.
8. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
9. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Continguts

Programa de l'assignatura "Gènere i criminologia"

1. L'androcentrisme en la criminologia i en anàlisi de la delinqüència femenina
 - 1.1. Sexisme i dret penal.
 - 1.2. Sexisme en el pensament al voltant de la qüestió criminal.
 - 1.3. Anàlisi i estereotips sobre la delinqüència femenina.
2. La criminalització de les dones: dones a la presó
 - 2.1 Perspectiva històrica de les presons de dones
 - 2.2. Característiques dels empresonaments femenins.
3. Problemes contemporanis dels empresonaments femenins.
 - 3.1. Dones migrants / estrangeres preses
 - 3.2. Maternitats i presó
 - 3.3. La reinserció de les dones preses.
4. Treball sexual, prostitució i tracta.
 - 4.1. Els debats feministes sobre prostitució i treball sexual. Propostes abolicionistes i pro-drets.

- 4.2. La regulació jurídica de la prostitució. Models prohibicionistes, abolicionistes i reglamentistes.
- 4.3. Les polítiques públiques sobre tracta de dones (TEH) i els mecanismes de protecció.
- 5. El control sobre el cos de les dones: el delictes d'avortament
 - 5.1. Reivindicacions feministes de l'avortament. Diferents visions del paper de l'Estat
 - 5.2. Possibles sistemes legals: el sistema d'indicacions. Debat bioètic
 - 5.3. El control simbòlic de la reproducció
- 6. L'assetjament sexual i la violència sexual contra les dones.
 - 6.1. Definició d'assetjament sexual i violència sexual.
 - 6.2. Estratègies jurídiques i socials de intervencions en casos d'assetjament sexual.
 - 6.3. Violència sexualitat en els conflictes armats
- 7. La prevenció i seguretat en clau de gènere.
 - 7.1. Sexisme en la conceptualització de la seguretat.
 - 7.2. Guies i planificació de seguretat amb perspectiva de gènere
- 8. Processos específics de criminalització femenina.
 - 8.1. Dones menors i delictes
 - 8.2. Dones i drogues.
- 9. Eines per al desenvolupament dels drets de les dones enfront dels sistemes penals.
 - 9.1. Els moviments de dones: epistemologies.
 - 9.2. Els drets humans en clau de gènere i el paper de la justícia penal

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe Teòrica	19,5	0,78	
Seminari	19,5	0,78	
Tipus: Supervisades			
Activitats d'avaluació	5	0,2	
Tipus: Autònomes			
Treball individual	53	2,12	
treball en grup	53	2,12	

El curs es desenvoluparà a partir de les exposicions teòriques de la professora i els comentari de lectures per part del alumnat.

Cada setmana es comentarà una lectura obligatòria i hi haurà un debat sobre aquesta lectura i les preguntes que prèviament la professora ha

indicat.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Comentaris i participació en l'aula	10%	0	0	1, 5, 9
Treball en grup	40%	0	0	2, 4, 7, 6, 9, 8
Treballs individuals	50%	0	0	2, 1, 3, 4, 5, 7, 9, 8

Avaluació:

La participació en els debats setmanals (10% de la nota final)

Durant el curs es realitzarà dos exercicis d'avaluació continuada:

- Un anàlisi de lectura (20% de la nota final)
- Un comentari de notícia (20% de la nota final)

Examen final (50 % de la nota final).

Per tal de aprovar la assignatura i fer mitja amb l'avaluació continuada es imprescindible obtenir al menys un 5 en el examen final.

L'alumnat serà avaluable sempre que hagi realitzat un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura. Si el valor de les activitats realitzades no arriba a aquest llindar, el professor/a de l'assignatura pot considerar l'estudiant com a no avaluable

Revaluació

El alumnat que no hagi aprovat l'avaluació continuada podrà presentar-se a un examen de revaluació.

Avaluació única

El alumnat que hagi demanat l'avaluació única farà les següents probes el mateix dia del examen final:

Examen final (50 de la nota final)

Anàlisi de lectura (25% de la nota final)

Comentari de noticia (25% de la nota final)

S'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per l'avaluació continuada

S'aplicarà el mateix criteri de no avaluable que per l'avaluació continuada

Bibliografia

1. Maqueda, M.L. (2020). Trata Prostitución Forzada y Esclavitud Sexual de las Mujeres. Bases para un Debate Libre de Dogmatismos. *Revista de Derecho Penal*, 28, 213-223.
2. Heim, D. (2019). Feminismos y Derecho Penal: de las alianzas estratégicas al desarrollo de derechos. *Cuestiones Criminales*, 2, 167-177. https://docs.wixstatic.com/ugd/f455e4_971aef430dd54196b34abe35d1eba337.pdf
3. Almeda, E.(2017). Criminologías feministas, investigación y cárceles de mujeres en España. *Papers*, 102(2), 151-181. <http://dx.doi.org/10.5565/rev/papers.2334>
4. Bodelón, E. (2014). Violencia Institucional y Violencia de Género. *Anales de la Cátedra Francisco Suárez*, 48, 131-155. <https://doi.org/10.30827/acfs.v48i0.2783>
5. Martínez Perza, Carmen; Quesada Arroyo, Pedro; de Miguel Calvo, Estibaliz; Dzvovkovska Natalia; Nieto Rodríguez, Lucía (2021). *Situación de las Personas con Adicciones en las Prisiones Españolas. Una visión con Perspectiva de Género*. Unión de Asociaciones y Entidades de Atención al Drogodependiente (UNAD), Madrid. https://www.unad.org/ARCHIVO/documentos/biblioteca/1676366563_2023_01_16_estudio_prisiones_version_dic
6. Heim, Daniela (2012). Más allá del Disenso, los Derechos Humanos de las Mujeres en Contextos de Prostitución. *Derechos y Libertades*, 26, 297-327. <http://hdl.handle.net/10016/18235>
7. Navarro, C.(2018). *El Encarcelamiento Femenino*. Atelier.
8. Gonzalez-Prado, P. (2020). Jurisprudencia Comparada sobre Aborto: Cuando los Feminismos Impregnan el Derecho. *Cuadernos Electrónicos de Filosofía del Derecho* , 42 , 135-157. <http://dx.doi.org/10.7203/CEFD.42.16026>

Programari

Teams

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	1	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt